



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA SOCIJALNO-LIBERALNA STRANKA

Varaždin, prosinac 2017.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2016.	12
	Ciljevi i područja revizije	12
	Metode i postupci revizije	12
	Nalaz za 2016.	13
III.	MIŠLJENJE	19



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/17-03/43
URBROJ: 613-07-17-7

Varaždin, 8. prosinca 2017.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE SOCIJALNO-LIBERALNE STRANKE
ZA 2016.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) i odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14, 96/16 i 70/17), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske socijalno-liberalne stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 21. rujna do 8. prosinca 2017.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba čiji je pravni prednik osnovan u svibnju 1989. pod nazivom Hrvatski socijalno liberalni savez. Upisana je u Registar političkih stranaka. Početkom 2006. održan je Sabor ujedinjenja na kojem se Hrvatski socijalno liberalni savez ujedinio s Liberalnom strankom i djeluju pod nazivom Hrvatska socijalno-liberalna stranka. Sjedište Stranke je Trg Nikole Šubića Zrinskog 17/I, Zagreb. Statutom iz studenoga 2009. uređen je pravni status, naziv, sjedište i znak te predstavljanje i zastupanje, područje, ciljevi, načela i način djelovanja Stranke, članstvo, oblici organiziranja i unutarnje ustrojstvo, sredstva za rad, prestanak, postupak s imovinom u slučaju prestanka te ostala pitanja značajna za rad Stranke. Članstvo u Stranci može biti redovito i počasno. Stranka je ustrojena na teritorijalnom načelu, a organizacijski oblici Stranke u pravilu slijede teritorijalni ustroj Republike Hrvatske. Temeljni organizacijski oblik je ogranak, koji se ustrojava na području općine ili grada te gradske četvrti u Gradu Zagrebu, odnosno na području jednog ili više mjesnih odbora. Na području Republike Hrvatske koncem 2016. bilo je 169 aktivnih ogranaka sa sveukupno 17 000 članova. Na području županija koncem 2016. je ustrojena 21 županijska organizacija.

Tijela ogranaka su skupština, izvršni i nadzorni odbor, a županijskih organizacija županijska skupština, vijeće, nadzorni odbor i statutarna komisija. Statutom su utvrđeni način osnivanja te djelokrug poslova navedenih tijela ogranaka i županijskih organizacija.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke su ustrojena sljedeća tijela: Sabor, Središnje vijeće, Predsjedništvo, Predsjednik, Direkcija i Nadzorni odbor.

Sabor je najviše programsko, statutarno i izborno tijelo Stranke. Izborni sabor zasjeda najmanje jednom u četiri godine. Sabor Stranke, između ostalog, donosi i mijenja temeljna načela, programska usmjerenja i Statut, usvaja temeljnu rezoluciju sabora kojom se utvrđuje politika u sljedećem mandatnom razdoblju, donosi poslovnik, odluke i druge akte, bira i razrješuje predsjednika te članove drugih tijela i odlučuje o drugim pitanjima koja se odnose na rad Stranke.

Središnje vijeće je najviše političko i programsko tijelo Stranke između dva Sabora, koje čine 44 člana izabrana na Saboru, među kojima dva člana izabrana s liste kandidata koju predlažu Mladi hrvatski liberali, zastupnici Stranke u Hrvatskom saboru, predstavnici izvršne vlasti iz redova Stranke na razini Republike Hrvatske i predsjednici županijskih vijeća Stranke, odnosno predstavnici Stranke u gradskom vijeću Grada Zagreba. Središnje vijeće ima predsjednika i dva potpredsjednika te tajnika. Središnje vijeće na osnovu temeljnih načela, Statuta i programskih dokumenata donosi odluke i zaključke te daje preporuke.

Predsjedništvo je najviše izvršno tijelo, koje koordinira i provodi cjelokupnu politiku Stranke te samostalno odlučuje u okviru temeljnih načela, Statuta i programskih dokumenata, a odgovara Središnjem vijeću Stranke. Predsjedništvo čine predsjednik Stranke, potpredsjednici, politički tajnik, direktor Stranke i najviše deset članova koje imenuje i razrješuje predsjednik Stranke uz potvrdu Središnjeg vijeća. Članovi Predsjedništva ne mogu biti članovi Središnjeg vijeća Stranke.

Predsjedništvo ostvaruje temeljna načela konkretnim političkim djelovanjem, na način da predlaže Središnjem vijeću stupanje u parlamentarne koalicije i kandidate za državne dužnosnike, donosi odluku o osnivanju kluba zastupnika iz redova Stranke u Hrvatskom saboru, brine o ustrojstvu, članstvu i promicanju Stranke. Nadalje potiče tijela Stranke na donošenje odluka iz svoje ovlasti, odlučuje o tome što je poslovna tajna Stranke, pribavlja i raspoređuje sredstva za djelovanje Stranke, osniva poduzeća i raspolaže njima uz suglasnost Središnjeg vijeća te obavlja i druge poslove. Predsjednik upravlja Strankom i odlučuje o svim tekućim poslovima vezanim uz upravljanje Strankom u dogovoru s članovima Predsjedništva.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku te provodi politiku u skladu s temeljnim načelima, Statutom i odlukama mjerodavnih tijela i u tu svrhu donosi provedbene političke odluke, zaključke, upute i druge akte. Od studenoga 2009. predsjednik Stranke je Darinko Kosor.

Nadzorni odbor ocjenjuje jesu li odluke i rad tijela i dužnosnika Stranke u suglasnosti sa zakonima i drugim propisima, raspolaže li se sredstvima Stranke zakonito, uredno i namjenski, odlučuje o žalbama protiv odluka i postupanja županijskih nadzornih odbora i nadzornih odbora ogranaka i drugo. Sastoji se od pet članova, a neposredno je odgovoran Saboru kojem podnosi izvješće o radu.

Za obavljanje administrativnih, tehničkih i stručnih poslova osnovana je Direkcija kojom rukovodi direktor. Pravilnikom o ustrojstvu i radu Direkcije, koji je u listopadu 2006. donijelo Predsjedništvo, uređeno je unutarnje ustrojstvo i djelokrug unutarnjih ustrojstvenih jedinica. Stranka je u travnju 2015. donijela Etički kodeks. Poslove direktora od 17. travnja 2011. obavlja Dorica Nikolić, koja je ujedno i politički tajnik. Koncem 2015. u Stranci su bila tri zaposlenika, a koncem 2016. pet zaposlenika.

Planiranje

Financijski plan za 2016. je donesen u prosincu 2015. i prihvaćen na sjednici Predsjedništva. Ukupni prihodi su planirani u iznosu 1.892.000,00 kn, rashodi u iznosu 1.362.000,00 kn, a planirani višak prihoda iznosi 530.000,00 kn. Izmjene i dopune financijskog plana donesene su u prosincu 2016. Izmjenama i dopunama su prihodi planirani u iznosu 1.910.391,00 kn, što je za 18.391,00 kn ili 1,0 % više. Rashodi su planirani u iznosu 1.523.364,00 kn, što je za 161.364,00 kn ili 11,8 % više u odnosu na financijski plan. Višak prihoda je planiran u iznosu 387.027,00 kn, što je za 142.973,00 kn ili 27,0 % manje.

Planirani prihodi se odnose na prihode po posebnim propisima u iznosu 1.826.220,00 kn, druge prihode u iznosu 48.346,00 kn, od članarina i članskih doprinosa u iznosu 34.625,00 kn, od imovine u iznosu 700,00 kn i od donacija u iznosu 500,00 kn. Planirani rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 1.039.150,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 399.373,00 kn, donacije u iznosu 28.104,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 27.500,00 kn, financijske rashode u iznosu 20.331,00 kn i druge rashode u iznosu 8.906,00 kn.

Plan rada Stranke za 2016. je donesen u prosincu 2015. zajedno s financijskim planom. Planom rada za 2016. su planirane redovne unutarstranačke aktivnosti i predstavljanje projekata Stranke u javnosti te međunarodne aktivnosti.

U okviru redovnih aktivnosti u 2016. je planiralo osigurati nesmetani rad Stranke te jačanje unutarstranačke komunikacije, predstavljanje stavova i projekata u javnosti kao i mnoge druge aktivnosti koje pridonose popularizaciji Stranke. U 2016., u okviru međunarodnih aktivnosti, Stranka je planirala prema financijskim mogućnostima, sudjelovati u radu srodnih europskih stranaka, a između ostalog, je planirala nastaviti suradnju na projektima i edukacijama svojih članova sa zakladom Friedrich Naumann. Godišnjim planom rada nisu planirana financijska sredstva potrebna za financiranje pojedinih aktivnosti kao ni izvori te je otežano praćenje planiranih i ostvarenih aktivnosti tijekom godine.

Financijski izvještaji

Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji za 2016., izvješće o primljenim donacijama te financijski plan i program rada su dostavljeni Državnom uredu za reviziju u propisanom roku i objavljeni su na mrežnim stranicama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2016., prihodi su ostvareni u iznosu 2.252.205,00 kn, što je za 877.595,00 kn ili 63,8 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 341.814,00 kn ili 17,9 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi po posebnim propisima iz proračuna	1.220.615,00	2.126.966,00	174,3
2.	Prihodi od članarina	77.907,00	30.653,00	39,3
3.	Prihodi od imovine	1.161,00	740,00	63,7
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	20.520,00	500,00	2,4
5.	Drugi prihodi	54.407,00	93.346,00	171,6
	Ukupno	1.374.610,00	2.252.205,00	163,8

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje prihoda se odnosi na prihode iz proračuna za 906.351,00 kn ili 74,3 %. Značajnije smanjenje prihoda u odnosu na prethodnu godinu se odnosi na prihode od članarina za 47.254,00 kn ili 60,7 % te dobrovoljnih priloga za 20.020,00 kn ili 97,6 %.

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna su iskazani u iznosu 841.333,00 kn, što čini 37,4 % ukupnih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu 641.333,00 kn i prihode za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 200.000,00 kn.

Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke su ostvareni u iznosu 641.333,00 kn u skladu s odredbama članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje imaju zastupnika u Hrvatskom saboru i nezavisni zastupnici koji su izabrani s nezavisnih lista. Odlukom Hrvatskog sabora, Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav, o privremenom raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika iz siječnja 2016. Stranci su dodijeljena sredstva u iznosu 177.878,00 kn, razmjerno broju njezinih zastupnika u trenutku konstituiranja Hrvatskog sabora, a odlukom iz svibnja 2016. (za razdoblje 1. siječnja do 30. lipnja 2016.), iznos 228.655,00 kn te dvjema odlukama iz studenog 2016. iznos 234.800,00 kn (za razdoblje 1. srpnja do 13. listopada 2016. iznos 169.576,00 kn te za razdoblje 14. listopada do 31. prosinca 2016. iznos 65.224,00 kn).

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor su ostvareni za osvojena dva, odnosno jedno zastupničko mjesto. Ostvareni su na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 108/15), prema kojoj pravo na naknadu troškova imaju političke stranke koje na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor dobiju više od 5,0 % važećih glasova birača izborne jedinice te odlukama Državnog izbornog povjerenstva o pravu na naknadu i visini naknade, kao i isplati naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor iz siječnja 2016. Naknada je određena u iznosu 180.000,00 kn za svako zastupničko mjesto. Državno izborno povjerenstvo je 19. siječnja 2016. donijelo Odluku o pravu na naknadu i visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor te je utvrdilo da koaliciji, u kojoj je bila i Stranka, pripada 10.620.000,00 kn za osvojenih 59 zastupničkih mjesta te su sredstva doznačena na poseban račun otvoren za financiranje troškova izborne promidžbe u siječnju 2016. Stranka je ostvarila pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za dva zastupnička mjesta. Stranka nositelj koalicije je u ožujku 2016. uplatila 200.000,00 kn, koliko je Stranka u 2015. i uplatila stranci nositelju koalicije za troškove izborne promidžbe.

Nadalje, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 4. kolovoza 2016. godine donijela Odluku o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 72/16) prema kojoj je odobrena naknada za troškove izborne promidžbe za svakog zastupnika u iznosu 135.000,00 kn. Stranka je u kolovozu i rujnu 2016. uplatila stranci nositelju koalicije za financiranje troškova izborne promidžbe 193.000,00 kn, a stranka nositeljica koalicije je u studenom 2016. uplatila Stranci na ime naknade troškova izborne promidžbe 193.000,00 kn, odnosno u jednakom iznosu koliko je Stranka uplatila za financiranje troškova izborne promidžbe. Stranka nositelj koalicije je u Izvješću o troškovima (rashodima) izborne promidžbe za I. i II. izbornu jedinicu (u kojima je Stranka imala kandidate) iskazala troškove za nositelja koalicije i Stranku u iznosu 728.440,00 kn.

Stranka je trebala iskazati prihode od naknade troškova izborne promidžbe u iznosu 393.000,00 kn umjesto u iznosu 200.000,00 kn.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu 1.285.633,00 kn što je 57,1 % ukupno ostvarenih prihoda, od čega se 64.930,00 kn odnosi na naplaćena potraživanja iz prethodnih godina.

Prihodi su ostvareni iz županijskih proračuna u iznosu 373.742,00 kn, gradskih proračuna u iznosu 761.678,00 kn te općinskih proračuna u iznosu 150.213,00 kn. Navedeni prihodi su ostvareni na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prema kojima se političke stranke redovito financiraju i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a sredstva se raspoređuju prema broju članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje politička stranka ima u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo, a sredstva se trebaju doznačivati tromjesečno u jednakim iznosima.

Stranka je u predstavničkim tijelima općina, gradova i županija u 2016. imala 249 vijećnika, od kojih su 126 člana u općinskim predstavničkim tijelima, 84 u gradskim te 39 u županijskim predstavničkim tijelima, u 162 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina i članskih doprinosa su ostvareni u iznosu 30.653,00 kn, što je 1,4 % ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 47.254,00 kn ili 60,7 %, a u odnosu na planirane prihodi ostvareni su manje za 3.972,00 kn ili 11,5 % manje. Obveza uplate članarine je utvrđena odredbama članka 19. Statuta, a iznos mjesečne članarine je utvrđen u lipnju 2014. odlukom predsjedništva o visini članarine, kojom je utvrđena članarina u iznosu 5,00 kn mjesečno, odnosno godišnje 60,00 kn, neovisno o kategoriji članstva. Također, odredbama Statuta je određeno da Direkcija vodi središnju evidenciju svih redovnih i počasnih članova Stranke, prema kojoj se mjerodavno utvrđuje status člana i ukupan broj članova. Evidenciju članstva na svom području vode i ogranci Stranke. Direktor Direkcije donosi upute o načinu i postupku vođenja te o periodičnoj provjeri i usklađivanju evidencije članstva. Direkcija je ustrojila središnju evidenciju članova Stranke. Koncem 2016. Stranka je imala 169 aktivnih ogranaka sa sveukupno 17 000 članova.

- Prihodi od imovine

Prihodi od imovine su ostvareni u iznosu 740,00 kn, a odnose se na kamate za depozite po viđenju.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 500,00 kn i jednaki su planiranima. Odnose se na donaciju jedne fizičke osobe. Ostvareni su u skladu s odredbama članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Stranka ima evidenciju o primitku dobrovoljnih priloga, a za primljenu uplatu je izdala potvrdu o primitku dobrovoljnog priloga.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 93.346,00 kn, što je 4,1 % ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 38.939,00 kn ili 71,6 %. U odnosu na planirane veći su za 45.000,00 kn ili 93,1 %. Odnose se na prihode od prodaje dugotrajne nematerijalne imovine u iznosu 45.000,00 kn (zamjena osobnog vozila), od osiguravajuće kuće za naknadu štete za osobno vozilo u iznosu 44.729,00 kn, refundaciju sudskih troškova u iznosu 3.130,00 kn te povrat više isplaćenih troškova (povrat poreza i prireza te drugih troškova) u iznosu 487,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2016., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 1.651.609,00 kn, što je za 164.904,00 kn ili 9,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 128.245,00 kn ili 8,4 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	219.312,00	362.940,00	165,5
2.	Materijalni rashodi	1.107.426,00	1.064.515,00	96,1
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	180.406,00	184.955,00	102,5
2.2.	Drugi materijalni rashodi	927.020,00	879.560,00	94,9
3.	Rashodi amortizacije	56.426,00	27.536,00	48,8
4.	Financijski rashodi	43.591,00	22.782,00	52,3
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	310.335,00	31.084,00	10,0
6.	Drugi rashodi	79.423,00	142.752,00	179,7
	Ukupno	1.816.513,00	1.651.609,00	90,9
	Višak prihoda	0,00	600.596,00	-
	Manjak prihoda	441.903,00	0,00	-

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 362.940,00 kn. U odnosu na planirane rashodi su manje ostvareni za 36.433,00 kn ili 9,1 %. Odnose se na rashode za plaće u iznosu 286.924,00 kn, druge rashode za zaposlene u iznosu 26.665,00 kn (prijevoz na posao i s posla 14.165,00 kn i božićnica i regres 12.500,00 kn) te doprinose na plaće u iznosu 49.351,00 kn. Za obračun i isplatu plaća vode se sve potrebne evidencije.

Naknade troškova prijevoza na posao i s posla se isplaćuju na temelju cjenika vozne karte prijevoznika. Isplata regresa i božićnice obavljena je u visini neoporezivog iznosa. Koncem 2015. Stranka je imala tri zaposlenika, a koncem 2016. ima pet zaposlenika.

- Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja ostvareni su u iznosu 184.955,00 kn, što je 11,2 % ukupnih rashoda. Većim se dijelom odnose na oglašavanje u lokalnom tisku i praćenje aktivnosti ogranka Stranke u iznosu 67.549,00 kn, zajedničke promotivne aktivnosti i tržišno komuniciranje u iznosu 27.500,00 kn, izradu majica, letaka i plakata u iznosu 15.650,00 kn, oglašavanja na lokalnim radio postajama u iznosu 11.991,00 kn (Karlovac, Velika Gorica, Psunj, Pitomača, Novska, Radio Drava, Sveti Ivan Zelina E - radio, E - Brod, Hit Radio), objavu čestitki u iznosu 8.913,00 kn (uskrsne i prvosvibanjske čestitke), izrada brošura, majica i šalova u iznosu 6.881,00 kn, izradu ilustracija za nastavak kampanje u iznosu 5.000,00 kn, objavu promotivnog članka u lokalnom glasilu u iznosu 4.450,00 kn, usluge oglašavanja u lokalnom listu u iznosu 3.850,00 kn, proslavu obljetnice stranke u ogranku u iznosu 3.688,00 kn, objava čestitke u lokalnom glasilu u iznosu 2.750,00 kn, grafičke usluge u iznosu 2.050,00 kn, praćenje aktivnosti ogranka Stranke u iznosu 2.000,00 kn, pretplata na lokalno glasilo u iznosu 2.000,00 kn, pretplata HRT u iznosu 1.920,00 kn, pretplatu i suradnju s lokalnim listom u iznosu 1.570,00 kn i izradu bedževa Stranke u iznosu 1.500,00 kn. Za ostvarene rashode ispostavljeni su računi kojima se u prilogu nalaze pojedinačne odluke za plaćanja navedenih aktivnosti.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 879.560,00 kn, što je 53,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za reprezentaciju u iznosu 194.396,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 173.926,00 kn, materijal i energiju u iznosu 109.878,00 kn (sitni inventar u iznosu 20.999,00 kn, gorivo za službeno vozilo u 20.752,00 kn, električnu energiju u iznosu 18.654,00 kn, vijence i dekorativni materijal u iznosu 14.162,00 kn, plin u iznosu 13.441,00 kn te uredski materijal i materijal za čišćenje i održavanje u iznosu 21.870,00 kn), rashode za usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 96.584,00 kn (telefonske usluge u iznosu 55.345,00 kn, prijevozne usluge u iznosu 39.538,00 kn te poštanske usluge u iznosu 1.701,00 kn), naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu 72.829,00 kn (uporaba privatnog automobila u službene svrhe u iznosu 60.484,00 kn na temelju odluke iz studenoga 2015. te prijevozne troškove i troškove smještaja na službenom putu u iznosu 12.345,00 kn), komunalne usluge u iznosu 58.614,00 kn (režijski troškovi u iznosu 26.851,00 kn, komunalna naknada i naknada za uređenje voda u iznosu 15.612,00 kn, odvoz smeća iznosu 10.970,00 kn te druge komunalne usluge u iznosu 5.181,00 kn), usluge Studenskog centra u iznosu 53.051,00 kn, administrativne usluge u iznosu 28.200,00 kn, računalne usluge u iznosu 23.599,00 kn, usluge knjigovodstvenog biroa u iznosu 23.000,00 kn, tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 19.591,00 kn, članarine u iznosu 15.628,00 kn, premije osiguranja u iznosu 6.166,00 kn, ostale nespomenute materijalne rashode u iznosu 2.142,00 kn i kotizacije u iznosu 1.956,00 kn.

- Rashodi amortizacije

Rashodi za amortizaciju su ostvareni u iznosu 27.536,00 kn što je 1,7 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na obračun amortizacije za nabavljeno vozilo u iznosu 19.600,00 kn te obračun amortizacije za opremu u ukupnom iznosu 7.936,00 kn.

- Financijski rashodi

Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 22.782,00 kn, što je 1,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za kamate za primljene kredite u iznosu 4.436,00 kn (kredit iz ranijih godina), bankarske usluge u iznosu 8.641,00 kn, negativne tečajne razlike u iznosu 9.409,00 kn (negativne tečajne razlike za lizing) i zatezne kamate u iznosu 296,00 kn.

- Rashodi za donacije

Rashodi za donacije su ostvareni u iznosu 31.084,00 kn, što je 1,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za tekuće donacije. Značajniji rashodi su ostvareni za donaciju Župi sv. Vlaha u Stonu u iznosu 7.000,00 kn, za obnovu spomeničke baštine (odluke županijske organizacije Dubrovačko-neretvanske županije), održavanje akcije Znanje je moć u iznosu 2.226,00 kn za nabavu školskog pribora (odluka ogranka Karlovac), kupnju ulaznica za Maraton lađa u iznosu 3.000,00 kn (odluka županijske organizacije Dubrovačko-neretvanske županije), kupnju i montažu klupe za dojenje u iznosu 8.500,00 kn (odluka Gradske organizacije grada Zagreba), pomoć u radu udruge Hrvatski Feniks u iznosu 2.500,00 kn (odluka Županijskog vijeća Ličko-senjske županije) i kupnju ulaznica za koncert povodom završetka humanitarne akcije Gledaj srcem u iznosu 3.000,00 kn (odluka Direkcije).

- Drugi rashodi

Drugi rashodi su ostvareni u iznosu 142.752,00 kn ili 8,6 % ukupnih rashoda. Odnose se na rashode ostvarene za naknade štete u iznosu 58.537,00 kn (prijevremeni raskid ugovora o lizingu), otpis vrijednosti prodanog vozila u iznosu 27.500,00 kn, otpis potraživanja u iznosu 26.875,00 kn (zbog zastare 3.373,00 kn, za predujam 5.000,00 kn, zaklada liberalni centar razlika uplate 3.000,00 kn, iznos 15.502,00 kn utrošen u kampanji 2011., a u prilogima nema računa), ugovorne kazne u iznosu 24.117,00 kn (presuda visokog prekršajnog suda od 6. rujna 2016.) te sudske pristojbe i druge rashode u iznosu 5.723,00 kn.

- Višak prihoda

Višak prihoda za 2016. iznosi 600.596,00 kn. Preneseni višak prihoda iz ranijih godina iznosi 391.227,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 991.823,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2016., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 1.120.052,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2016.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2016.	Stanje 31. prosinca 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	85.721,00	204.794,00	238,9
2.	Financijska imovina	676.767,00	915.258,00	135,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	427.624,00	679.149,00	158,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja za više plaćene poreze i drugo	102.970,00	114.174,00	110,9
2.3.	Zajmovi	70.935,00	61.935,00	87,3
2.4.	Dionice i udjeli u glavnici	63.000,00	60.000,00	95,2
2.5.	Potraživanja za prihode	12.238,00	0,00	-
	Ukupno imovina	762.488,00	1.120.052,00	146,9
3.	Obveze	333.225,00	90.195,00	27,1
3.1.	Obveze za rashode	85.694,00	90.015,00	105,0
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	247.271,00	0,00	-
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	260,00	180,00	69,2
4.	Vlastiti izvori	429.263,00	1.029.857,00	239,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	762.488,00	1.120.052,00	146,9

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2016., veća je u odnosu na stanje iskazano početkom 2016. za 357.564,00 kn ili 46,9 %.

Povećanje vrijednosti imovine se odnosi na nefinancijsku imovinu u iznosu 119.073,00 kn ili 138,9 % te financijsku za 238.491,00 kn ili 35,2 % dok se smanjenje odnosi na ukupne obveze za 243.030,00 kn ili 72,9 % te povećanje vlastitih izvora za 600.594,00 kn ili 139,9 %.

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 204.794,00 kn se odnosi na uredsku opremu i namještaj u iznosu 541.964,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu 63.364,00 kn, uređaje u iznosu 34.302,00 kn, uređaje i opremu za ostale namjene u iznosu 182.731,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 147.000,00 kn (nabavljeno rabljeno vozilo u travnju 2016.), knjige u knjižnici u iznosu 7.131,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 29.390,00 kn te ispravak vrijednosti u iznosu 801.088,00 kn.

Vrijednost financijske imovine u iznosu 915.258,00 kn se odnosi na novac u banci i blagajni u iznosu 679.149,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od radnika za više plaćene poreze i drugo u iznosu 114.174,00 kn (iznos 110.000,00 kn depozit u poslovnoj banci po ugovoru i pologu za lizing, ostala potraživanja i potraživanja za više plaćene poreze u iznosu 4.174,00 kn) zajmove u iznosu 61.935,00 kn (potraživanja iz ranijih godina od međusobnih posudbi ogranka Stranke) te dionice i udjele u glavnici u iznosu 60.000,00 kn .

Obveze su iskazane u iznosu 90.195,00 kn i sve su dospjele. U odnosu na prethodnu godinu manje su za 243.030,00 kn iz razloga što su tijekom godine otplaćene obveze za kredit iz listopada 2015. Odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu 55.064,00 kn, zaposlene u iznosu 34.951,00 kn te unaprijed plaćene prihode u iznosu 180,00 kn. Do vremena obavljanja revizije sve obveze su podmirene.

Vlastiti izvori su koncem 2016. iskazani u iznosu 1.029.857,00 kn. Odnose se na višak prihoda u iznosu 991.823,00 kn (višak prihoda iz ranijih godina u iznosu 391.227,00 kn i višak prihoda tekuće godine u iznosu 600.596,00 kn) te na vlastite izvore u iznosu 38.034,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2016.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom Stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz prethodnog razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki pojedinih računa, dok su brojnije vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Također je obavljena provjera ulaznih računa te dokumentacije u vezi rashoda za zaposlene, promidžbu, intelektualne i osobne usluge, reprezentaciju, usluge telefona pošte i prijevoza te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori s direktoricom Direkcije, odnosno političkom tajnicom Stranke te osobom koja vodi poslovne knjige za Stranku. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

Nalaz za 2016.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina i obveze.

Obavljenom revizijom za 2016. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015., planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode i rashode.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2015., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Nepravilnosti i propusti se odnose na sustav unutarnjih kontrola, financijski plan i godišnji program rada, dostava podataka, poslovne knjige i potraživanja.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Stranka je dostavila očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2016. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, koja je preporuka u postupku izvršenja i prema kojem nalogu nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- uz račune za reprezentaciju te promidžbu i informiranje priložene su pojedinačne odluke o plaćanjima aktivnosti za koje su navedeni rashodi nastali
- financijski izvještaji pravodobno su dostavljeni Državnom uredu za reviziju
- prihodi i rashodi su evidentirani na odgovarajućim računima računskog plana, osim kod izkazivanja rashoda za troškove izborne promidžbe
- izmjenama i dopunama financijskog plana prihodi i rashodi su planirani realno.

Preporuka u postupku izvršenja:

- aktivnosti za pribavljanje pojedinih odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave se i dalje nastavljaju.

Nalog prema kojem nije postupljeno:

- godišnjim programom rada za 2016. nisu planirana potrebna sredstva za financiranje pojedinih aktivnosti te izvori financiranja.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danoj preporuci i nalogu Državnog ureda za reviziju.

1.2. *Stranka je prihvatila nalog i preporuku Državnog ureda za reviziju.*

2. Planiranje i računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati te podnositi financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije.

- Planiranje

Plan rada Stranke za 2016. je donesen u prosincu 2015. zajedno s financijskim planom. Planom rada za 2016. su planirane redovne unutarstranačke aktivnosti i predstavljanje projekata Stranke u javnosti te međunarodne aktivnosti. U okviru redovnih aktivnosti u 2016. se planiralo osigurati nesmetani rad Stranke te jačanje unutarstranačke komunikacije, predstavljanje stavova i projekata u javnosti kao i mnoge druge aktivnosti koje pridonose popularizaciji Stranke. U okviru međunarodnih aktivnosti planirano se, prema financijskim mogućnostima, sudjelovanje u radu srodnih europskih stranaka te nastavak suradnje na projektima i edukacijama svojih članova sa zakladom Friedrich Naumann. Stranka nema planirana financijska sredstva potrebna za financiranje pojedinih aktivnosti kao ni njihove izvore te je otežano praćenje planiranih i ostvarenih aktivnosti tijekom godine. Godišnjim planom rada potrebno je uz svaku aktivnost navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola nad financijskim sredstvima te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim planom rada.

Državni ured za reviziju predlaže godišnjim planom rada planirati potrebna financijska sredstva za financiranje pojedinih aktivnosti te izvore financiranja što bi omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrolu nad financijskim sredstvima.

- Poslovne knjige

Stranka ima ustrojenu glavnu knjigu i dnevnik. Od pomoćnih knjiga vodi se analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine, obveza i potraživanja, knjiga blagajni prema obračunskim mjestima, evidencija putnih naloga i knjiga ulaznih računa. U knjigovodstvu su osigurani podaci za Stranku u cjelini.

Stranka za službeno vozilo ne vodi evidenciju potrošnje goriva i prijeđenih kilometara. Odredbom članka 53. stavka 2. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15 i 25/17), propisano je da osim obveznih poslovnih knjiga neprofitna organizacija može voditi druge knjige i pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti evidenciju potrošnje goriva i prijeđenih kilometara u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

- Potraživanja

Na koncu 2016. potraživanja za prihode po posebnim propisima su evidentirana u poslovnim knjigama u iznosu 111.795,00 kn. U istom iznosu evidentiran je ispravak vrijednosti potraživanja.

Navedena potraživanja se odnose na potraživanja prema proračunima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za financiranje političkih aktivnosti Stranke te je Stranka trebala evidentirati potraživanja i odgođeno priznavanje prihoda u iznosu 111.795,00 kn. Prema odredbi članka 2. stavka 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača mogu se financirati iz sredstava državnog proračuna, kao i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na način i pod uvjetima utvrđenima navedenim Zakonom. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo, a sredstva se trebaju doznačivati tromjesečno u jednakim iznosima. Od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su tražene odluke o raspoređenim sredstvima. Stranka nema cjelovite podatke o iznosu sredstava koji joj pripadaju za 2016., jer pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu dostavile niti javno objavile odluku o raspoređenim sredstvima, što otežava kontrolu pravovremenosti naplate navedenih prihoda i iskazivanje potraživanja. Plaćanja nisu u svim slučajevima obavljena tromjesečno u jednakim iznosima.

Prema podacima Stranke, Stranka ima 17 000 članova, visina članarine je utvrđena u iznosu 60,00 kn godišnje, a prihodi od članarine su ostvareni u iznosu 30.653,00 kn. Za uplaćene članarine su vođene evidencije u skladu s odredbom članka 10. stavak 5. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, kojom je propisano da su političke stranke dužne voditi evidenciju o primitku članarina i izdavati potvrde. Stranka vodi mjesečnu evidenciju o primljenim članarinama te s danom 31. prosinca sastavlja godišnju Evidenciju o primljenim članarinama. prema odredbi članka 7. Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanju potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13).

Prema odredbi članka 19. Statuta, brisanje iz evidencija članstva provodi se, između ostalog, ako član Stranke nije platio članarinu ni šest mjeseci nakon što ga je ovlaštenu dužnosnik Stranke pismeno upozorio na obvezu plaćanja članarine. Izvršni odbori ogranaka zaduženi su za vođenje evidencije članstva kao i za vođenje evidencije o izvršenim uplatama članarina. Ujedno su zaduženi za donošenje Odluke o brisanju članova koji nisu platili članarinu. Brisanje iz evidencija članstva nije se provodilo. Stranka navodi da su 2014. godine poslali pismo na kućne adrese svim članovima Stranke za što su imali trošak 21.264,60 kuna.

Državni ured za reviziju predlaže i dalje poduzimati aktivnosti za pribavljanje pojedinačnih odluka svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke kako bi se mogla kontrolirati pravovremenost i točnost naplate pripadajućih sredstava. Također, predlaže poduzimati aktivnosti za bolju naplatu članarine.

2.2. *Stranka je prihvatila prijedlog Državnog ureda za reviziju u vezi planiranja sredstava u Planu rada Stranke te u očitovanju navodi da je u godišnjem planu za 2017. planirala sredstva za financiranje pojedinih aktivnosti te izvore sredstava. Također, u očitovanju navodi da je u 2017. ustrojila evidenciju potrošnje goriva i prijeđenih kilometara. Nadalje, u vezi prihoda ostvarenih od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave navodi, da su odluke o visini sredstava pribavljane, između ostalog, osobnim kontaktom te pisanim upitima. Također, navodi da će i nadalje poduzimati sve raspoložive mjere da se prikupe odluke kojima se određuje visina sredstava za financiranje rada političkih stranaka. Na prijedlog Državnog ureda za reviziju o poduzimanju aktivnosti za bolju naplatu prihoda od članarina, Stranka se nije očitovala.*

3. Prihodi

3.1. Stranka je na izborima za izbor zastupnika za Hrvatski sabor, održanim u studenome 2015., sudjelovala u okviru Domoljubne koalicije kao koalicijski partner s osam političkih stranaka.

Koalicijskim sporazumom zaključenim u rujnu 2015., političke stranke potpisnice sporazuma potvrdile su zajednički izlazak na izbore i utvrdile ciljeve koje žele ostvariti te su se obvezale na zajedničko djelovanje u izbornoj kampanji i na poslijeizbornu suradnju. Koalicijskim sporazumom nije utvrđeno koji dio rashoda, odnosno obveza financira pojedina politička stranka, kao ni način na koji će dijeliti naknadu troškova izborne promidžbe iz Državnog proračuna, ako ostvare pravo na navedenu naknadu. Politička stranka nositelj koalicijske liste otvorila je poseban račun za financiranje izborne promidžbe. Stranka je u 2015. na poseban račun nositelja koalicijske liste uplatila 200.000,00 kn za podmirenje troškova izborne promidžbe. Na navedenim izborima Stranka je osvojila dva zastupnička mjesta. Nositelj koalicije je Stranci u ožujku 2016. uplatio 200.000,00 kn, što je evidentirano u poslovnim knjigama za 2016. na računu prihoda iz proračuna, u skladu s propisima. Stranka je sa strankom nositeljem koalicijske liste i drugom koalicijskom strankom 11. kolovoza 2016. zaključila Sporazum o financiranju izborne promidžbe za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor 2016. kojim je, između ostalog, utvrđeno u kojim izbornim jedinicama će tko podnijeti kandidacijske (stranačke) liste. Dodatak navedenom Sporazumu zaključen je 24. kolovoza 2016. i njime je utvrđeno da će Stranka sudjelovati u financiranju troškova izborne promidžbe prema potrebama kampanje u I. i II. izbornoj jedinici, a uložena sredstva bit će vraćena nakon što bude izvršeno plaćanje naknade troškova izborne promidžbe iz Državnog proračuna.

U kolovozu i rujnu 2016. na poseban račun nositelja koalicijske liste Stranka je uplatila 193.000,00 kn, što je evidentirano u poslovnim knjigama kao smanjenje prihoda od naknade troškova izborne promidžbe, umjesto na računu potraživanja od stranke nositelja koalicijske liste, te po obračunu na računu rashoda za promidžbe i informiranje. Iz navedenih razloga su prihodi od naknade troškova izborne promidžbe i rashodi za izbornu promidžbu manje evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima za 193.000,00 kn.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 3., 7. i 9. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), kojima je utvrđeno da se poslovanje neprofitne organizacije treba temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti, da se računovodstvo treba temeljiti na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija (osiguravanje prikazivanja podataka pojedinačno po vrstama prihoda, rashoda, kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora) te da neprofitnih organizacija vodi knjigovodstvo prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije.

Na navedenim izborima Stranka je osvojila jedno zastupničko mjesto. U studenom 2016. Stranci su doznačena sredstva u iznosu 193.000,00 kn, a koja su evidentirana u poslovnim knjigama za 2016. na računu prihoda iz proračuna, u skladu s propisima. Iz navedenog proizlazi da je Stranci za naknadu troškova izborne promidžbe za dva zastupnika (izbori zastupnika u Hrvatski sabor u 2015.) i jednog zastupnika (izbori zastupnika u Hrvatski sabor u rujnu 2016.) stranka nositelj koalicije uplatila 393.000,00 kn. Prema odlukama Vlade Republike Hrvatske i Državnog izbornog povjerenstva Stranka je imala pravo na iznos 495.000,00 kn kao naknadu za troškove izborne promidžbe.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 3.2. *Stranka je prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju te u očitovanju navodi da je uplatu sredstava nositelja koalicije u iznosu 193.000,00 kn, razumjela kao povrat troškova, a ne kao prihode od izbora. Nadalje, navodi da time nije promijenjen financijski rezultat ni materijalni položaj Stranke, nego su za 193.000,00 kn umanjeni prihodi i rashodi.*

4. Rashodi

- 4.1. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2016., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 1.651.609,00 kn, što je za 164.904,00 kn ili 9,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 128.245,00 kn ili 8,4 %.

Rashodi za poslove zajedničkih promotivnih aktivnosti i tržišnog komuniciranja, usluge knjigovodstvenog biroa i administrativne usluge su ostvareni u iznosu 75.700,00 kn. Za navedene usluge zaključeni su ugovori. Plaćanja su ugovorena u jednakim mjesečnim iznosima. Uz račune koji su ispostavljeni mjesečno u paušalnim iznosima, nije priložena specifikacija obavljenih usluga te nije vidljiva vrsta usluga i vrijeme kada su usluge obavljene. Obveza dostavljanja specifikacije obavljenih usluga uz mjesečne račune nije ugovorena. Prema odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, evidentiranje u poslovnim knjigama temelji se na knjigovodstvenim ispravama iz kojih se, između ostalog, može utvrditi njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena, odnosno koja potpuno održava nastali poslovni događaj.

Državni ured za reviziju predlaže ugovoriti obvezu izdavanja računa s priloženom specifikacijom obavljenih usluga ili na drugi način osigurati specifikaciju obavljenih usluga.

- 4.2. *Stranka je prihvatila preporuku Državnog ureda za reviziju te u očitovanju navodi da su smatrali da je na računima dovoljno da se pozovu na predmetni ugovor te da će ubuduće tražiti od dobavljača da na računima detaljnije specificira obavljene usluge.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2016. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - revizijom za 2015., utvrđena nepravilnost koja se odnosi na planiranje godišnjim planom rada potrebnih sredstava za financiranje pojedinih aktivnosti i izvora sredstava, ponovljena je i u 2016. (točka 1. Nalaza)
 - za prihode ostvarene od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije pribavljen dio odluka o raspoređivanju sredstava iz proračuna; Za službeno vozilo nije ustrojena evidencija potrošnje goriva i prijeđenih kilometara (točka 2. Nalaza)
 - prihodi od naknade troškova izborne promidžbe i rashodi za izbornu promidžbu manje su evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima za 193.000,00 kn (točka 3. Nalaza)
 - za rashode poslova zajedničkih promotivnih aktivnosti i tržišnog komuniciranja, usluge knjigovodstvenog biroa i administrativne usluge u iznosu 75.700,00 kn ugovoreno je plaćanje računa u jednakim mjesečnim iznosima, a uz račune nisu ispostavljene specifikacije, niti su na drugi način osigurane specifikacije obavljenih usluga. (točka 4. Nalaza)
4. Stranka je pravna osoba čiji je pravni prednik osnovan u svibnju 1989. pod nazivom Hrvatski socijalno liberalni savez, koji se u 2006. ujedinió s Liberalnom strankom te djeluje pod nazivom Hrvatska socijalno-liberalna stranka. Statutom iz studenoga 2009. je uređen pravni status, naziv, sjedište i znak te predstavljanje i zastupanje, područje, ciljevi, načela i način djelovanja Stranke, članstvo, oblici organiziranja i unutarnje ustrojstvo, sredstva za rad, prestanak rada, postupak s imovinom u slučaju prestanka te ostala pitanja značajna za rad Stranke. Koncem 2015. imala je tri zaposlenika, a koncem 2016. Stranka ima pet zaposlenika. Od studenoga 2009. i nakon izbornog sabora iz veljače 2012. predsjednik Stranke je Darinko Kosor. Financijskim planom za 2016. ukupni prihodi su planirani u iznosu 1.910.391,00 kn, rashodi u iznosu 1.523.364,00 kn, a planirani višak prihoda iznosi 387.027,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o приходима i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., prihodi su iskazani u iznosu 2.252.205,00 kn, rashodi u iznosu 1.651.609,00 kn te višak prihoda u iznosu 600.596,00 kn. Preneseni višak prihoda iz ranijih godina iznosi 391.227,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 991.823,00 kn.

Ostvareni prihodi u iznosu 2.252.205,00 kn se odnose na prihode po posebnim propisima iz proračuna u iznosu 2.126.956,00 kn, od članarina u iznosu 30.653,00 kn, od imovine u iznosu 740,00 kn, od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 500,00 kn te druge prihode u iznosu 93.346,00 kn. Potraživanja koncem 2016. su iskazana u iznosu 4.174,00 kn, a odnose se na potraživanja za više plaćene poreze i ostala potraživanja. Ostvareni rashodi u iznosu 1.651.609,00 kn se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 362.940,00 kn, materijalne rashode u iznosu 1.064.515,00 kn, rashode za amortizaciju u iznosu 27.536,00 kn, financijske rashode u iznosu 22.782,00 kn, donacije u iznosu 31.084,00 kn te druge rashode u iznosu 142.752,00 kn. Obveze koncem 2016. iznose 90.195,00 kn i manje su za 243.030,00 kn iz razloga što su tijekom godine otplaćene obveze za kredit iz listopada 2015. Odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu 55.064,00 kn, zaposlene u iznosu 34.051,00 kn te unaprijed plaćene prihode u iznosu 180,00 kn. Na mrežnim stranicama Stranke su objavljeni godišnji financijski izvještaji, izvješća o primljenim donacijama u 2016. te financijski plan i godišnji program rada za 2017. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti, koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015., računovodstveno poslovanje, prihode i rashode, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.